

hvilende gennem et langt Aaremaal som et Stridsspørgsmaal, som en ulmende Glød, som Arnested for en stadig fornyet Utilfredshed. Hvad det angaar, at det af et Mindretal stillede Ændringsforslag skulde være et Mæglingforslag, som var i nogen Grad skikket til at hidføre bedre Tilstande, saa tror jeg for mit Vedkommende ikke, at det er rigtigt. Naar Flertallet saa bestemt har afvist dette Mæglingforslag, er det netop, fordi vi mener, at det ikke hidfører bedre Tilstande end de nuværende. De nuværende er uholdbare, det er ganske rigtigt, de fører til stadig Strid og Kaos, og derfor var det ønskeligt, om vi kunde komme bort fra dem, naar vi vedtager en ny Lovgivning paa dette Omraade. Efter at der i 1922 er vedtaget en Lov, som paa ingen Maade har vist sig at svare til sit Formaal, som har vist sig ganske umulig i Praksis, maa vi dog nu gaa til at vedtage en Lov, som virkelig løser Spørgsmaalet, og som ikke bevirker, at Utilfredsheden vedvarer, og at vi igen om kortere Tid maa beskæftige os med Spørgsmaalet, og det bliver Følgen, hvis vi vedtager det af Mindretallet stillede Ændringsforslag. Det vil ikke være gavnligt for Rigsdagens Anseelse, hvis vi Gang paa Gang om det samme Spørgsmaal vedtager Love, om hvilke alle efter kort Tids Forløb maa sige, at de er umulige, og det vil blive Følgen, hvis vi vedtager Mindretallets Ændringsforslag.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle) sagde, at ogsaa det radikale Parti eller i alt Fald et af dets Medlemmer i Udvalget havde anerkendt, at dette Ændringsforslag var et meget betydeligt Fremskridt. Nu tror jeg, at det i og for sig er usædvanligt, at man refererer, hvad der siges i Udvalgene, men dernæst maa jeg maaske have Lov til at citere, hvad det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde. Han sagde, at han maatte anerkende — det var omtrent Ordene —, at det var et Fremskridt frem for det bestaaende; men det skulde der heller ikke meget til, for det bestaaende var fuldstændig umuligt, og han er af samme Overbevisning som jeg, at det Fremskridt, som opnaas derigennem, er ganske lille, og han har senere gjort gældende, at det her foreslaaede endogsaa paa visse Punkter betød et Tilbageskridt, for med den nuværende Lovgivning var der dog en Mulighed for i en Del Sogne at udlægge Tillægsparceller, selv om der ikke oprettedes nye Brug, hvorimod der, hvor en Sogneaftemming giver det Resultat, at der ikke skal udstykkes, heller ikke kan

finde Udstykning af Tillægsparceller Sted. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har paa et senere Udvalgsmøde netop gjort gældende, at dette Ændringsforslag paa visse Punkter vilde betyde et Tilbageskridt i Forhold til det bestaaende. Og han har ikke paa nogen Maade villet anerkende, at det selv paa de Punkter, hvor det virkelig maatte anses for at byde et Fremskridt, var et Fremskridt af en saadan Værdi, at der var Grund til at vedtage det.

Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen var igen inde paa den juridiske Side af Sagen og mente, at det var et Indgreb i Menighedernes grundbogsmæssigt fastslaaede Ret, som vi ikke maatte blande os i. Det undrer mig, at man Gang paa Gang kommer med disse Argumenter. Jeg for mit Vedkommende tilstaar, at jeg ikke har undersøgt det Spørgsmaal meget nøje. Det interesserer mig ikke, fordi jeg paa Forhaand er ganske overbevist om, at Standpunktet er uholdbart. (Holger Andersen: Det er udmærket, naar man er det). Det tror jeg, man kan i dette Tilfælde. Men for Resten vil jeg henvisse det ærede Medlem Hr. Holger Andersen til Artikler, han sikkert har læst i „Heimdal“, hvor Stiftskasserer — er det vist han er — Rasmussen har givet en meget grundig Fremstilling af dette Forhold. Det er i alt Fald grundigere behandlet dér, end jeg har set det behandlet noget andet Sted. Jeg tror, at de Udviklinger, som dér er gjort gældende, er fuldstændig rigtige.

I alt Fald forbyr det mig, at man her vil anføre den tyske Grundbogsordning som Bevis i den ene eller den anden Retning. Det forbyr mig, fordi det er ganske sikkert, at den i Preussen ikke vilde have skærmet de sønderjydske Menigheder imod, at der blev disponeret over deres Jorder, hvis den preussiske Landdag havde villet det. Det er ganske sikkert. Den preussiske Landdag har gjort ganske anderledes kraftige Indgreb i Ejendomsretten; den polske Ekspropriationslov f. Eks. er et ganske anderledes kraftigt Indgreb i Ejendomsretten, og det har Højesteret ikke underkendt. Der er ikke Tale om, at den tyske Grundbogsordning under tysk Lovgivning vilde have kunnet beskyrme Menighedsraadene mod disse Dispositioner over deres Jord. Derfor er det underligt, at man her i Danmark atter og atter vil føre det Argument i Marken. Selv om denne Grundbogsordning efter tysk Ret havde givet en særlig Beskyttelse dernede, var det ikke givet, at den gav det heroppe; men